№ 148. Czwartek 28. Czerwca 1860. Rok wydania 50.

GAZETA LWOWSKA.

Z Dodatkami dziennym i tygodniowym kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 4 zł.; miesięcznie 1 zł. 40 centów Z pocztą kwartalnie 5 zł.; miesięcznie 1 zł. 75 centów wal. austr. — Inserçya w półkolumnie, drukiem garmont 7 centów od wiersza. — Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

PRZEGLAD

Monarchya Austryacka.

Rzecz urzędowa.

Na założenie regularnej grecko-nieunickiej trywialnej szkoły w włości Draczynec, przeznaczyła gmina Draczynec:

1) Grunt objętości 20 praszyn czyli 720 sążni kwadratowych;

2) Jassiejska epitropia świętego grobu w Jeruzolimie jako właścicielka dóbr Draczynec przeznaczyła potrzebny budulec i kwotę w gotówce 210 zł. w. a. na wystawienie budynku szkolnego, gmina zaś przyrzekła uskutecznić robotę ręczną i pociągową.

3) Gmina będzie płacić nauczycielowi rocznie 210 zł. w. a. z procentów swej obligacyi.

4) Zrębywać i przystawiać do szkoły przyrzeczone przez pana barona Jana Mustazza na czas jego dzierżawy dóbr Draczynec rocznie 3 sągi kubiczne bukowego drzewa na opał.

5) Zajmować się ochędostwem szkoły.

C. k. krajowy rząd bukowiński ma sobie za przyjemność tę godną naśladowania troskliwość o rozszerzenie nauki między wiejskim ludem podać niniejszem do wiadomości powszechnej.

Czerniowce, 20go maja 1860.

Ameryka.

(Traktat z Japonią. — Wiadomości bieżące.)

Osnowa traktatu z Japonią, ogłoszona w *Constitution*, opiewa: Zacząwszy od 1. stycznia 1860 będą Amerykanom otworzone porta Simoda, Hakodadi, Kanagawa, Nangasaki i Neergata, a po pierwszym stycznia 1863 także port Hiogo. We wszystkich tych portach przyzwolona jest Amerykanom na osiedlenie pewna część okolicy i miast, aby ułatwiać handel, osobliwie takich artykułów, których wymiana przyrzeka wzajemne korzyści. Po upływie roku 1862 wolno Amerykanom osiedlać się także w Jeddo, a po 1. stycznia 1863 w Osako; podobnież gwarantowane jest wolne wykonywanie religii, tudzież prawo wznosić budynki w zamiarach religijnych pod wyraźnem zastrzeżeniem, że obywatele obu krajów obowiązują się wzajemnie szanować zwyczaje religijne i w żaden sposób nie znieważać budynków w tej myśli wystawionych. Co do handlu, należytej wyprawy okrętów i zakazu przemycania towarów, zawiera traktat wyraźne przepisy, a mianowicie wyklucza zupełnie przywóz opium, wyznacza dokładnie należytości celnym urzędnikom japońskim; przepisy celne są bardzo krótkie, i opiewają: 1) Wolne od podatku przywozowego są: złoto i srebro, bądź bite, bądź nie; sprzęty gospodarskie i książki drukowane, jeśli nie są przeznaczone na przedaż, lecz dla takich osób, co się w Japonii chcą osiedlić, 2) Będzie pobierane cło pięć procent: od wszystkich artykułów, przeznaczonych na budowę domów, okrętów i tym podobnych; od żywności, chleba, materyi chlebowych, żywych zwierząt, węgli, ryżu, maszyn parowych, cynku, ołowiu, cyny i surowego jedwabiu. Cło 35 procent będą opłacać wszystkie upajające napoje wszelkiego rodzaju. 4) Wszystkie inne nie wymienione tu artykuły podlegają podatkowi 20 pct. Na wszystkie artykuły wywozowe produkcyi japońskiej nakłada się cło wywozowe 5 pct., wyjąwszy bite złoto i srebro i miedź w sztabach, ale w pięć lat po otworzeniu portu Kanagawy nastąpi względem ceł przywozowych i wywozowych nowa ugoda, a to na osobne życzenie rządu japońskiego.

Traktat Anglii z republiką Honduras ratyfikowany dnia 21go maja tak donoszą na Nowy Orleans z Ruatanu do Nowego Yorku. Wyspy Baj będą odstąpione państwu Honduras. Mieszkańce wysp odbyli meetyng manifestacyi i ogłosili się niepodległymi; zabierali się nadać sobie konstytucyę. Z New-London w Connecticut odpłynęła 29. maja nowa expedycya pod wodzą p. Hall do bieguna północnego okrętem „George Henri". — W Sussex Island zamyśla Hall zabrać z sobą jeszcze pięć Eskimów; a potem rozpoznawać przestrzeń między przylądkiem Willoughby a wnijściem do Fury i Hekli. — Z San Francisco nadeszły wiadomości z 28. maja. W Carson Valley uderzył dnia 12. maja orszak Indyan na 105 ochotników pod rozkazami majora Ormsby i po krwawej utarczce zmusił do odwrotu. Tylko 38 uszło z życiem. I sam major poległ.

Hiszpania.

(Przyjęcie posła hiszpańskiego w Tangierze. — Budżet.)

Madryt, 20. czerwca. Reprezentant Hiszpanii przybył wczoraj do Tangieru i był bardzo dobrze przyjmowany. Twierdze powitały pawilon hiszpański salwami z dział. Jeden z wysokich urzędników państwa i wojska marokańskie konwojowały reprezentanta aż do hotelu poselstwa. *Gaceta* ogłasza dziś traktat zawarty między Hiszpanią i Danią względem ceł na Sundzie.

— Jak donosi *Espana*, wykaże budżet na rok 1861, który ma być przedłożony Kortezom, pomnożenie dochodu o 42 miliony, co znaczy przewyżkę 8 milionów reálów.

Anglia.

(Dochody celne.)

Londyn, 22. czerwca. Roczne sprawozdanie urzędów celnych, ogłoszone w tych dniach, nie jest i dla innych krajów obojętne. Uderzało zmniejszenie ruchu handlowego angielskiego w r. 1858 (w porównaniu z r. 1857), a niezmierne jego ożywienie w r. następnym. Podczas gdy w roku 1857 wywieziono towarów za 146,174.301, a przywieziono za 187,844.441 funt. sztr. — w roku 1858 wynosił wywóz tylko 139,782.779, przywóz 164,583.852 funt. szt. Zaś w r. 1859 podniósł się wywóz na 155,643.590 — przywóz na 179,331.981 funt. szt. Bruto dochód z ceł dochodził roku tego do niesłychanie wysokiej liczby 25,065.065 funt., a o wzmagającym się bogactwie kraju świadczy zwiększona konsumcya wszystkich niemal artykułów, mianowicie herbaty, win, gorących napojów i tabaki.

Zaprowadzone ułatwienie służby w rozmaitych urzędach celnych publiczność przyjęła z wdzięcznością — toż samo świeże rozporządzenie, na mocy którego podróżni przybywając z lądu stałego nie potrzebują dawać pod rewizyę swe rzeczy w porcie, gdzie lądują, lecz dopiero w Londynie.

Wprowadzanie słabego bydła umniejszyło się, — toż samo przemytnictwo na większą i mniejszą prowadzone skalę.

Koszta administracyi wszystkich urzędów celnych wynosiły 546.685 funt. sztr., t. j. zaledwie 2 prct. bruto przychodu; niewliczone w to jednak koszta na strażników granicznych, bo ci pełniąc teraz także i służbę wojskową, wchodzą w budżet admiralicyi.

(Posiedzenie parlamentu z 20., 21. i 22. czerwca.)

Na przedwczorajszem posiedzeniu *izby niższej* został po raz drugi na propozycyę W. Ewart odczytany bil względem zniesienia przysięgi urzędowej. Proponuje potem lord Raynham obradować w komitecie nad bilem względem dotkliwych zatargów małżeńskich, a to: ażeby mężowie, którzy biją żony, byli cielesnie karani — lord Enfield wnosi, odroczyć narady w komitecie do trzech miesięcy; i dowodzi, że to co projekt mówi jakoby dzisiejsze ustawy nie były dostateczne, wcale prawda nie jest. Prawodawstwo nowożytne brzydzi się karą cielesną, sama ludzkość jej nie dozwala i chociażby bil przedłożył z uchwałą parlamentu, nie posłuży do niczego, bo nie ukróci grubiaństwa. Hardy popiera tę poprawkę. Sir G. Lewis

mówi, że to co spowodowało izbę, zezwolić na drugie odczytanie bilu, pochodziło z uczucia szlachetnego, nie należy jednak niem unosić się za daleko. Od kilku lat pracował parlament nad złagodzeniem kodexu kryminalnego, a doświadczenie przekonało, że sama mnogość zbrodni tem się zmniejszyła. Zasięgał w tym przedmiocie zdania wielu sędziów policyjnych i wszyscy oświadczyli jednogłośnie, że proponowana kara pogorszyłaby tylko to, co złem już jest w sobie. Nie zdaje mu się rozsądna popierać bil ten dalej, gdyż jest powzięty z przewrotnych i wstecznych zasad. Przy głosowaniu została poprawka względem odroczenia na trzy miesiące przyjęta większością 174 głosów przeciw, 57. Bil więc nie utrzymał się.

— Na posiebzeniu *izby wyższej* z dnia 21. b. m. margrabia Normanby zapytuje rząd względem pewnych okoliczności w związku z tą walką, co się teraz toczy między Królem neapolitańskim i tymi ludźmi, których charakter trudno dokładnie określić. Nie jest jego zamiarem wywoływać dyskusyę ogólną nad kwestyą powstania, chciałby tylko podać sposobność swemu przyjacielowi lordowi Granville, by mógł okazać jak fałszywą jest krążąca pogłoska a któraby mogłaby Anglię podać w podejrzenie, że odstąpiła zasady nieinterwencyi. Donoszono bowiem telegrafem, że poseł angielski w Neapolu popierał żądanie rządu sardyńskiego względem wydania zabranych parowców sardyńskich. Rząd sardyński mógł powziąć zamiary, jakie mu dogodne się wydały, ale poseł angielski popierał nalegание Sardynii za uwolnieniem tych ludzi, których expedycya sprzeciwia się oczywiście prawu narodów. Tem mniej jest prawdopodobnem, by mr. Elliot, jak utrzymują, dla tego wmieszał się w tę sprawę, że ci ludzie mieli paszporta do Malty. Namiestnik Malty nie byłby pewnie rad przybyciu bandy zbrojnej i zaopatrzonej we wszelkie potrzeby wojenne. Takie postępowanie posła mogłoby w pewnych sferach wzniecić to przekonanie, że Anglia miesza się w sprawy neapolitańskie. Bez wątpienia zechce szlachetny lord zaprzeczyć i tej pogłosce, że angielska załoga okrętowa wysiadła na ląd koło Castellamare, aby zająć tę twierdzę. Przed kilku dniami powiedział dziennik piemoncki *Unione*, wstrząsając to pytanie czy wcielenie Sycylii do Sardynii byłoby pożądane czy nie, że ma to swoje złe i dobre strony. Dobrą stroną byłoby pozbycie się wpływu Anglii, złą zaś że Francya opierałaby na tem pretensye do odstąpienia nowych okręgów.

Lord Granville odpowiada, że chociaż margrabia zapowiedział że tylko zapytuje, dotknął jednak takich kwestyi, które przedtem nie były zapowiedziane.

Co do telegraficznej pogłoski, jakoby pan Elliot uczynił stosowne kroki, aby z wojskiem angielskiem zająć terytoryum Sycylii, może tylko tyle powiedzieć, że do rządu nie doszły żadne podobne doniesienia.

Lord Brougham rad temu, że pogłoska jakoby Francya zamierzała wysłać do Neapolu lub Sycylii swoje wojska, jest nieprawdziwą. Spodziewa się także, że rząd austryacki nie poszle posiłków Królowi neapolitańskiemu.

Zapytanie sir Roberta Peel na posiedzeniu izby niższej z dnia 22go b. m., o którem wzmiankowały telegrafy, poszło na karb oskarzenia lorda J. Russell, ponieważ w sprawie szwajcarskiej trzymał się polityki poniżającej Anglię. Francya ofiarowała się w kwietniu odstąpić okręg nad jeziorem genewskiem, i przyrzekła względem odstąpienia Sabaudyi zasięgnąć rady wielkich mocarstw; nie dotrzymała jednak przyrzeczenia, chociaż Anglia stanowczo się temu sprzeciwiała. Lord J. Russell zaprzeczał podanie sir R. Peel'a względem owego okręgu nad jeziorem genewskiem, i dodał, że odebrana z dnia 22go depesza p. Thouvenela nie wzmiankuje wcale o tem, jakoby Francya nie pozwalała zmniejszenia odstąpionego sobie terytoryum, owszem proponuje albo w Paryżu konferencyę wielkich mocarstw, lub też porozumienie się z Szwajcaryą na drodze prywatnej, i decyduje się przyjąć na siebie też same względem niej zobowiązania, jakie miała Sardynia. Lord Russell oświadczył, że uważa ten projekt za wcale niedostateczny, i przyrzekł przedłożyć wkrótce swą depeszę.

Na temże samem posiedzeniu izby niższej oświadczył lord J. Russell jako odpowiedź na interpelacyę p. Griffith, że rządowi angielskiemu nie wiadomo, czy fregata neapolitańska, która zabrała obadwa parowce sardyńskie, wywieszała pawilon angielski lub nie.

Francya.

(Wiadomości bieżące. — Broszura p. About.)

Paryż, 22go czerwca. Rząd francuski ustanowi kozulów w przyłączonych do Piemontu prowincyach.

Oczekują tu wkrótce alokucyi Papieża w sprawie państwa kościelnego. — Porozumienie Cavoura z Garibaldem skłoniło Mazziniego zaniechać podróż do Palermu.

Marszałek Vaillant przygotywuje obszerny raport o stosunkach włoskich tak we względzie politycznym jak i wojskowym.

Pierwszy oddział byłej dywizyi sabaudzkiej w liczbie 300 ludzi stanął już w Lugdunie, gdzie go lustrował marszałek Castellane. Kilku żołnierzy miało medal krymski.

Minister wojny pozwolił i w tym roku używać żołnierzy do robót w polu, gdzie zbywa na robotnikach.

Słychać, że Cesarz uchwalił już stanowczo organizacyę eskadry rezerwowej.

Ciało prawodawcze przyjęło przedwczoraj 209 głosami przeciw 4 projekt ustawy względem fabrykacyi i handlu broni.

Monitor wczorajszy ogłosił dekret cesarski względem urzędów celnych na nowej granicy sardyńskiej, i notę z oznajmieniem, że rząd hiszpański dozwala wprowadzać bez cła instrumenta naukowe tym astronomom, którzy chcą w Santander obserwować zaćmienie słońca na dniu 18. lipca r. b.

Paryska korespondencya w dzienniku *Globe* donosi, że okolnikowa nota Thouvenela względem przyłączenia Sabaudyi i Nissy do mocarstw, które podpisały wiedeński akt konkluzyjny, odeszła już wczoraj wieczorem do Londynu, a dziś do Berlina, Wiednia i Petersburga; prócz tych ma być udzielona także gabinetom w Sztokholmie, Madrycie i Lizbonie.

Jak donosi *Gazette du Midi* przyjechała Królowa Krystyna hiszpańska do Marsylii, zkąd myśli odpłynąć do Neapolu.

Słychać, że znaczna ilość zboża ma być zakupiona na rachunek rządu za granicą, podobno w Ameryce. Rząd chce tym sposobem przygotować się na wszelkie wypadki i być może, że zaciągnie na to znaczną pożyczkę.

Oprócz „Zenobii,“ która odpłynęła spiesznie z Aten do Bejrutu, ma jeszcze jedna fregata francuska odejść do Syryi. Podług ostatnich listów z Bejrutu z 7. b. m. zgorzało przeszło 50 wsi syryjskich. Francuski jeneralny konzul hrabia Bentivoglio oczekiwał z niecirpliwością przybycia „Zenobii.“

— *Constitutionel* ogłasza następujący artykuł pióra p. Grandguillot, ogłoszony już telegrafem:

„Od niejakiego czasu silą się obce dzienniki podburzać publiczną opinię treścią w Paryżu wydanej broszury: La Prusse en 1860, a nie pogardzając drobnemi środkami, gdy chodzi o to, by uszczuplić znaczenia rzeczom wielkiej wagi, chwyciły się dziwacznego środka, tłumaczą i wykładają tę publikacyę, w sposób, ażeby w Niemczech obudzić powątpiewanie o znaczeniu zjazdu badeńskiego. Tak czytamy dzisiaj w niektórych gazetach angielskich i niemieckich, że broszura ta napisana była z natchnienia rządu w tym zamiarze, by w chwili wyjazdu Cesarza poróżnić monarchów konfederacyi. Czy można już — pytamy — posunąć się dalej w niedorzecznych (absurdes) domniemywaniach, i czy można bezczelniej szydzić z rozsądku publiczności? Jakto! więc teraz gdy Cesarz obecnością swoją w Badenie dał niemieckiemu państwu tak jawny dowód szczerości swej polityki, teraz właśnie bawią się w dowcipy (on s'amuse á ergoter) z pismem, które więcej wagi nima, nad ową co jej użycza znana sława autora. Smutna, że złośliwość systematyczna tak lichych chwyta się środków, a każdy przyzna, że w postępowaniu takiem bez godności i uczciwości, brak nawet zalety oryginalności. My jednak każdą razą z równą wytrwałością bronić będziemy prawdy, z jaką stronnictwa nam nieprzychylne sieją nieprawdę. Z uporem silą się zrobić rząd cesarski odpowiedzialnym za wszystkie broszury, jakie wychodzą we Francyi. Tą taktyką spodziewają się politykę francuską wprowadzić w kolizię, — my zaś nie przestaniemy zdzierać jej maskę. Czy trzeba przypominać, że wpływ rządu na pojawiające się drogą księgarską broszury i dzieła ani jest, ani może być taki, jak na prasę peryodyczną? Czyż przypominać powtórnie trzeba, jaki podług ustawy z 21go października 1814 jest obopólny stosunek między władzą a autorem pisma? Powiedzieliśmy właśnie przed kilku dniami, że po wypełnieniu warunków „poprzedniego uwiadomienia“ i „złożenia pewnej liczby exemplarzów,“ — do czego zobowiązani są drukarze art. 14 tejże ustawy — wolno jest ogłaszać każdą broszurę. Ale jakkolwiek jasną jest w tej mierze ustawa nasza, jaśniejszym jest jeszcze ten dowód, że niezmierna liczba broszur ogłaszanych w księgarniach paryskich, jest najczęściej nieprzyjaźnej rządowi treści, i że wszystkie gwałtowne wyskoki, których nie śmieją drukować w gazetach, ogłaszają broszurami.

Pojawiają się nieustanne pamflety na rząd, do pisania których jednają piór jak najnatarczywszych, i imion osławionych. Jakżeż więc można jeszcze twierdzić, że rząd pozwala na to wszystko, czego wyraźnie nie zakazuje? — Władza która czuwać powinna nad sprawami moralnemi i politycznemi, ma rzeczywiście obowiązek zapobiegać swą radą temu co uważa za niebezpieczne, i wiemy, z jakiem umiarkowaniem robi z tego użytek; przykrzejsze nierównie prawo pozostaje jemu, tj. przytłumiać to, co jest karygodne. Co do ogłoszeń, które sprzeciwiają się widokom rządu, dosyć już, że je o ile nie przekraczają granic legalnej wolności, — rząd cierpliwie znosi, a śmiesznem jest, chcieć go jeszcze czynić odpowiedzialnym za wszystkie te płody.

Broszura, o której właśnie mówiliśmy i o której w nieprzyjaznym zamiarze tyle robią wrzawy, jest jednym słowem pracą, za którą odpowiada tylko autor, — a każdy rozsądny przyznać musi, że kilka stronic napisanych z dowcipem, nie stanowią jeszcze politycznego dzieła.“

Szwajcarya.

(Nowa nota szwajcarska.)

Gazety angielskie zawierają wiadomość telegraficzną, jakoby Szwajcarya w nocie do mocarstw zażądała z powodu wcielenia Sabaudyi konferencyi we Francyi i wyraziła zdanie, że neutralność okręgu Faucigny nie zabezpiecza neutralności Szwajcaryi. Zażądano oraz w tej nocie odstąpienia dwie mil szerokiego okręgu nad jeziorem genewskiem.

Włochy.

(Rozprawy w izbach. — Rocznica wstąpienia na tron Papieża. — Doniesienia z Neapolu.)

Turyn, 22. czerwca. Kupno domu zawarte przez ministeryum finansów, dało na posiedzeniu izby dnia 18. b. m. powód do

żywej i dość gwałtownej dyskusyi. Sprzedającym jest hrabia Nomis de Pollone; cena realności wyznaczoną była na 720.000 l. Wniosek komisyi był za odrzuceniem kontraktu z powodu, że kupno nie koniecznie potrzebne a cena za wysoka. Minister finansów opierał się temu wszelkiemi siłami, a nakoniec poparł go i prezydent ministrów hr. Cavour, który z sprawy tej zrobił kwestyę gabinetową. Izba tedy potwierdziła kontrakt, sprzeciwiając się własnej komisyi, lecz z nietaką jednomyślną większością, z jaką przyjmuje zwykle propozycye swych ministrów.

Rzym, 20. czerwca. Czternasta rocznica wstąpienia na tron Jego świątobliwości Papieża, obchodzona była 17. b. m. w Rzymie ze zwykłą uroczystością.

Neapol. Jak donosi *Indépendance Belge*, nakazał rząd neapolitański postawić armię na stopę wojenną. Z powołanymi rezerwistami liczy armia tu obecnie 160.000 ludzi — prócz tego utworzony ma być 40.000 korpus rezerwy. Nastąpiły liczne awansy, na dowódzców znaczniejszych oddziałów powołano młodszych oficerów. Prócz wysłanych pierwej kolumn wyruszyły znowu trzy: w Abruzzy, do prowincyi Salerno i do Basilicaty.

W Sycylii organizuje Garibaldi armię, mającą się składać z trzech dywizyi, któremi dowodzić będą ci wodzowie, którzy stali na czele expedycyi ochotników. Garibaldi ma zdaje się gotować główną wyprawę z Sycylii, co dowodzi także przybycie pana Medici z 3000 ochotnikami do Palermo, — nie zaś jak doniesiono przedwcześnie, koło Cantanzaro w Kalabryi. Z wyborem ludzi przy organizacyi administracyjnej, jakoteż z ludzi, w których ręce Garibaldi złożył rządy wyspy, niebardzo zdają się zgadzać w Sycylii, — jak donoszą piemonteńskie dzienniki rządowe.

Na dniu 19. b. m. opuściło wojsko neapolitańskie zupełnie miasto Palermo i jego warownie. Także odpłynęły już z portu palermitańskiego fregaty marynarki królewskiej.

Niemce.

(Wypadki dzienne.)

Karlsr. Ztg. donosi: „Chcemy zwrócić na jedno uwagę, co się nam wydaje większej wagi, aniżeli próżne konjektury polityczne o kongresie książąt w Baden-Baden. Zjazd ten — bez żadnej urzędowej recepcyi, bez dyplomatycznych ajentów — nosi już sam w sobie cechę czysto osobistego zbliżenia się; dowodzi to także zewnętrzny charakter zjazdu, poufne obcowanie wysokich gości, którzy przechadzali się wśród otaczających ich tłumów ramię w ramię. Publiczność przyjmowała widocznie z radością to przyjacielskie zbliżenie się do siebie książąt, uważa to bowiem słusznie za dowód, nietylko że się utrzymują przyjaźne stosunki między Niemcami i Francyą, ale także, że zjazd książąt niemieckich doprowadzi do stanowczego porozumienia się między sobą państw niemieckich, do czego droga jest już utorowaną. Co uradzono w kołach najwyższych, to nie wiadomo — ale powszechnie sądzą, że zjazd książąt przyczynić się może do utrwalenia pokoju świata na przyszłość i do porozumienia się między sobą państw niemieckich.“

Dania.

(Król Danii w podróży do Szwecyi.)

Kopenhaga, 20. czerwca. Z obozu szwedzkiego obok Bonarp donoszą, że jak tylko Król Danii przybył na granicę, gdzie jest rozbity obóz, zaraz Karol XV. Król Szwecyi, na czele pułku huzarów wyszedł go powitać, mianował natychmiast szefem tego pułku i towarzyszył aż do namiotu królewskiego, gdzie go przyjmowały Jej Mość Królowa i jej damy.

Rosya i Królestwo Polskie.

Gazeta warszawska podaje następujący manifest cesarski:

My Alexander II. etc. etc. etc.

Czynimy wiadomo wszystkim Naszym wiernym poddanym.

W dniu 1. bieżącego czerwca, ukochana Nasza bratowa, W. księżna Alexandra Józefówna, małżonka ukochanego brata Naszego, Wielkiego księcia Konstantego Mikołajewicza, powiła nam synowca, a Ich cesarskim Wysokościom syna, nazwanego Dymitrem.

Takowe cesarskiego domu Naszego pomnożenie, przyjmując za nową oznakę łaski Boskiej, na pociechę Nam zesłanej, w zupełności jesteśmy przekonani, że wszyscy wierni poddani nasi wraz z Nami wzniosą modły do Stwórcy najwyższego, o wzrost pomyślny i dojrzewanie Nowonarodzonego.

Rozkazujemy pisać i nazywać we wszystkich aktach, gdzie należy, tego ukochanego Nam synowca, nowonarodzonego Wielkiego księcia, Jego cesarską Wysokością.

Dan w Carskiem Siole, w dniu 1. czerwca, lata od Narodzenia Chrystusa Pana tysiąc ośmset sześćdziesiątego, panowania Naszego szóstego.

Na oryginale własną Jego ces. Mości ręką napisano

Alexander.

Księstwa Naddunajskie.

(Program ministeryum wołoskiego.)

Nowe ministeryum wydało następujący program do członków izby:

„Czcigodni panowie deputowani!

Powołani od Jego książęcej Mości do zarządu sprawami państwa, by na podstawie konwencyi odrodzenie w duchu narodowym i zgodny z konstytucyą rozwój narodowości naszej popierać i o ile możności przyczynić się do jej ustalenia, uważalibyśmy się za szczęśliwych, gdybyśmy zdołali odpowiedzieć i wysokiemu temu zaufaniu, i oczekiwaniom ojczyzny naszej.

Wierni ustawom konwencyi, jestto nasze najpierwsze i święte przyrzeczenie, nie odstępować w niczem ani co do ducha ani co do słowa. Nieustannem naszem dążeniem będzie, reprezentowaną w osobie Jego książęcej Mości unię, w której zawarte są wszystkie zasady liberalne, umocnić i utrwalić.

Szczerze przychylni systemowi reprezentacyjnemu wiemy dobrze, że siła jego stoi tylko legalnością. Sprawiedliwość nami zawsze powodować będzie, a że stronniczość rodzi się z uwzględniania osób, największem naszem staraniem będzie: by postępywano zawsze w duchu legalności i by każdemu wymierzana była równa sprawiedliwość.

Ojczyzna nasza jest obecnie w epoce rozwoju i wyrabiania się — zasada więc narodowości górować powinna nad wszelkie względy pojedyńczych stronnictw. Czuwać mamy nad sprawami wewnętrznemi i zewnętrznemi — zewnętrzne zapewniła nam gwarancya wysokich mocarstw. Stosunek nasz do wysokiej Porty umocniony i wyjaśniony został odnowionemi traktatami — najświętszem naszem staraniem będzie urządzić co do słowa jak orzekła konwencya, sprawy wewnętrzne. Mając zaś na względzie szczególny zbieg okoliczności i zawikłania, jakie z czasem stanąć nam mogą w drodze i zapewne staną, pojmujemy, że tylko w poczuciu rozwiniętej siły wewnętrznej istnieć może narodowość jako naród, i że wtedy tylko wyraz jej woli wagę mieć może.

Czcigodni panowie deputowani! Czujemy jak wielki przyjęliśmy na siebie obowiązek; w uczuciu sumiennej z naszej strony wytrwałości, łaskawego poparcia od Jego książęcej Mości, i w uczuciu dobrej o nas opinii u rodaków, wszelkich dołożymy starań i ufamy, w Bogu i w dobrą sprawę naszą.

Podpisani: N. Golesku, D. Bratianu, J. Bratianu, B. Boresku, C. A. Rosetti, J. J. Philipesku, B. Vladoian.“

Turcya.

(Ministeryum wołoskie. — Wiadomości bieżące. — Podróż W. Wezyra.)

Journal de Constantinople mówiąc o nowo utworzonych ministeryach w Mołdawii i na Wołoszczyźnie, uważa że w skład weszli sami najwydatniejsi liberaliści, i że książę Kuza powołując kolejno mężów wszelkiej opinii do gabinetu, poprzestać musiał nakoniec na tych, którzy mu sprzyjali przy objęciu rządów.

— Został tu ogłoszony regulamin dla nieunicko-ormiańskiego patryarchatu. Zawiera on 150 artykułów względem wyboru przełożonych kościelnych, względem prerogatyw patryarchów i biskupów, względem powinności urzędników świeckich, jurysdykcyi patryarchatu i t. d. — *Levant Herald* donosi, że wysoka Porta ma zamiar wyznaczyć stałą komisyę dla spraw syryjskich i arabskich. Wielki Wezyr opuścił już w swej podróży Szumlę i odjechał do Ruszczuka. Oczekują go wkrótce w Konstantynopolu. — Namik Basza, który jako komendant wojsk syryjskich do Syryi się udaje, zabiera ze sobą wojsko i kilku oficerów sztabowych.

— Korespondencya z Szumli i Warny z dnia 7. b. m. do *Journal de Constantinople* donosi z podróży Wielkiego Wezyra po prowincyach Rumelii, że ten dygnitarz wysokiej Porty unika wszelkiej wystawności, co przedtem niezbędną bywała przy podobnych okolicznościach. Przyjmuje po wszystkich miastach władze, rady gminy, kapituły i prymasów różnych wyznań, odbiera liczne petycye, nie zabrania nikomu przystępu do siebie, załatwia sprawy niezwłocznie o ile można, kwestye zaś wymagające dokładniejszego rozpoznania, powierza władzom miejscowym, które jednak nie mają ostatecznie rozstrzygać i Wezyr sam tylko wyrokuje po roztrząśnieniu sprawy. Wielu opieszałych i zaniedbujących swoje obowiązki urzędników złożył z urzędu a na rozbójników, co niepokoją okolicę między Warną a Ruszczukiem, kazał użyć surowych środków.

Azya.

(Poczta zamorska.)

Parostatek „Malabar“ gdzie był lord Elgin i baron Gros, rozbił się w porcie Point de Galle. Pasażerów i pocztę uratowano, zaś spód okrętu ugrzązł w piasku, nurkowie usiłują wybobyć gotówkę. Posłowie utraciwszy swe depesze, są przezto wstrzymani. Podług doniesienia z Szanghai z dnia 28. kwietnia, zajęli sprzymierzeni na dniu 21. Chusan bez oporu. Ruchy powstańców coraz więcej niepokoją, handel zatamowany. Z Kantonu zaś donoszą, że handel po ustąpieniu powstańców polepsza się.

Chiny nie odpowiedziały jeszcze na drugie pismo reprezentanta angielskiego. Chińczycy przygotowują na wielką skalę środki oporu.

Okręgi gdzie uprawiają indygo, są już w większej części uspokojone jak donosi ostatnia poczta.

Większa część wojsk przeznaczonych do Chin przechodziła Singapore. Ponieważ dla niepokoju nawet kopalnie węgla w Banjermasing są zaniedbane, rozpisał rząd holenderski liwerunek 30.000 beczek węgla dla holenderskich Indyi.

Komunikacya telegraficzna między Batawią i Muntok i między Muntok i Singapore jest przerwana.

Około 1000 gorali z okolicy Timor napadli na twierdzę Larentuka, ale zostali odparci. W archipelagu jawiańskim pojawiają się znowu korsarze.

Doniesienia z ostatniej poczty.

Paryż, 25. czerwca. Księżna Montpensier powiła córkę.

Londyn, 25. czerwca. Jak donosi dzisiejsza *Morning-Post*, rozważał już rząd propozycye Thouvenela i zapewne przyjmie projekt konferencyi. *Morning-Chronicle* utrzymuje, że na konferencyi ministeryalnej w Neapolu, ułożone zostały następujące propozycye: wydanie konstytucyi, przymierze z Piemontem i przyjęcie sztandaru włoskiego.

Turyn, 24. czerwca. Parlament ma być odroczony z początkiem tego tygodnia. — Żerant dziennika *Cattolico* skazany został na 1000 fr. kary pieniężnej i 5-dniowy areszt. — Towarzystwo żeglugi parowej Rubatino usunęło dyrektora Feuche za porozumienie z Garibaldim. — Biskup z Imoli, kardynał Baluffi, uwięziony został 20. b. m., a równocześnie także plebani z Longiano i Gatteo za to, że nie chcieli obchodzić uroczystości konstytucyi.

Dzisiejsza *Unione* zawiera wiadomości z Messyny 16. a z Neapolu z 19. b. m. Z Sycylii ustąpiły wojska królewskie z wyjątkiem Messyny, Syrakuzy i Milazzo, gdzie przygotowują się do silnego oporu. Zdaje się, że Garibaldi zamyśla przenieść działania swoje na stały ląd.

Wiadomości handlowe.

Zestawienie przeciętnych cen czterech głównych gatunków zboża i innych artykułów, jakie były w pierwszej połowie czerwca b. r. na targach w obwodzie lwowskim, stryjskim, stanisławowskim, brzeżańskim, sanockim i złoczowskim.

	Obwód											
	Lwów		Stryj		Stanisławów		Brzeżany		Sanok		Złoczów	
	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen	zr.	cen.
	waluty austryackiej											
Mec pszenicy . . .	3	53	3	28	3	37	3	24	3	92	3	37
„ żyta . . .	2	6	2	22	2	34	2	22	2	60	2	10
„ jęczmienia .	1	78	1	58	1	59	1	65	2	3	1	83
„ owsa . . .	1	35	1	6	1	16	1	5	1	24	1	19
„ hreczki . .	2	29	2	30	2	50	2	35	.	.	2	33
„ kukurudzy .	.	.	2	18	2	44	2	26	.	.	.	.
„ kartofli . .	.	95	.	87	1	.	.	83	.	92	.	46
Cetnar siana . . .	1	11	1	43	1	60	1	52	1	38	1	.
„ wełny . . .	.	.	.	.	40	62	41	.	.	.	.	.
„ nasienia konicza	.	.	.	.	36	75	31	50	.	.	.	.
Sąg drzewa twardego	7	50	5	73	6	24	5	34	5	37	6	48
„ „ miękkiego	5	66	4	66	4	66	4	3	3	69	4	81
Funt mięsa wołowego	.	11	.	9	.	$9\frac{1}{2}$	.	$9\frac{3}{4}$	.	12	.	$9\frac{1}{5}$
Mas okowity . . .	.	65	.	56	.	44	.	45	.	59	.	41

TEATR.

Dziś w teatrze niemieckim: **Alessandro Stradella,“** opera w 3 aktach z tańcami w aktach, i **„Saltarello,“** komiczny balet w 1 akcie.

Jutro na scenie polskiej ostatnie przedstawienie przed feryami: **„Podróżomania,“** komedya w 4 aktach Józ. Korzeniowskiego.

Dziś w salonie Towarzystwa muzycznego: Koncert braci De Lange na fortepianie ze współdziałaniem pp. Mikulego i Zamary.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 27. czerwca.

Hotel rosyjski: PP. Hr. Dunin Borkowski Bol., z Kormanic. — Hr. Borkowski Sew., z Ponikwy. — Münter Herm., z Waniowa. — Jankowski Ludwik, z Bożykowa.

Do domu prywatnego Krynick'ego: Wierzbicki Jakób, z Stanisławowa.

Do domu prywatnego nr. 124 m.: Tomanek Paweł, z Smarzowa.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 27. czerwca.

PP. Hr. Dunin Borkowski Alex., do Winniczek. — Hr. Rej Wł., do Widełek. — Hr. Dzieduszycki Wł., do Jezupola. — Hr. Mniszek Alf., do Bieliny. - Szczepański Jul., do Sokoła. — Morawski Konst., do Pohorzec. — Komarnicki Bol., do Sasowa. — Korytko Sew., do Piadyk. — Jadko Jury, do Krakowa. — Bako d'Hette Karol, do Manasterzysk. — Pajgert Miecz., do Krzywenki. — Grabowski Felix, do Czerniowiec. — Kratter Hen., fizyk obw., do Jaworowa. — Br. Mengerson Karol, c. k. rotm., do Krakowa. — Kownacki Antoni, c. k. porucznik, do Czerni y. — Hr. Hampesch, c. k. podpor., do Wiednia. — Cielecki Alf., do Porchowy. — Albinowski Franc., do Krakowa. — Kutkowski Wład., do Czerlan. — Świeżawski Alex., do Szczepiatyna. — Wolański Mik., do Pauszówki. — Orłowski Okt., do Połowiec. — Hr. Dunin Borkowski Miecz., do Mielnicy. — Hr. Golejowski Jan, do Krzywcza. — Niezabitowski Włodz., do Uherzec. — Hohendorf Eust., do Baru. — Dolański Lud., do Rakowy. — Kirchmayer Jan, do Bukaczowiec.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 26. czerwca.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru		Stan atmosfery
7. god. zrana	32'''.22	+ 16.0	86.3	zachodni	sł.	pochmurno
2. god. po poł.	326.22	+ 19 4	66.5	„	„	„
10. god. wiecz.	325.99	+ 16 1	86 4	półn.-zach.	ci.	pogoda

Kurs lwowski.

Dnia 27. czerwca.		gotówką zł.	gotówką c.	towarem zł.	towarem c.
Dukat holenderski	wal. austr.	5	95	6	—
Dukat cesarski	„ „	5	99	6	4
Półimperyał zł. rosyjski	„ „	10	35	10	50
Rubel srebrny rosyjski	„ „	1	9)	2	2
Talar pruski	„ „	1	92	1	96
Polski kurant i pięciozłotówka . . .	„ „	—	—	—	—
Galicyj. listy zastawne za 100 złr.	bez kuponów	84	—	84	50
Galicyjskie obligacye indemnizacyjne	bez kuponów	70	75	71	50
5% Pożyczka narodowa	bez kuponów	78	45	79	20

Telegrafowany wiedeński kurs papierów i weksli.

Dnia 27. czerwca

Z pożyczki narodo. po 5% za 100 złr. 79 10. Metaliki po 5% za 100 zł. 69 60; po 4½% za 100 zł. —.—; po 4% za 100 zł. —.—. Obligacye indemnizacyjne: Niższej Austryi po 5% za 100 zł. —.—; Węgier —.—; Galicyi —.—; Bukowiny —.—; Akcye. Banku narodowego sztuka 857.—; instytutu kredytowego dla handlu i przemysłu 187.30; niższo-austr. towarzystwa eskomtowego —.—

Listy zastawne. Galic. instyt. kred. po 4% za 100 zł. —.—

Wexlowy. Augsburg za 100 zł. połudn. niemieck. waluty 109.10. — Lipsk za 100 talarów —.—. Londyn za 10 funtów szterl. 127 10. Medyolan za 100 zł. waluty austryack. —.—. Paryż za 100 fr. —.—.

Kurs złota. Dukaty ces. mennicze 6 5 dukaty ces. pełnej wagi —.—, korony —.—, półkorony —.—.

KRONIKA.

(Wody Truskawieckie i nowa analiza źródła Zofii.) Wody Truskawieckie w Truskawcu w Samborskim obwodzie, o milę za Drohowyżem, tyle dziś odwiedzane, mało do niedawna znane były. W okolicy górskiej przez się zdrowej, obojętne były miejscowym, nawet i sąsiadom, co równie opływają w źródła wód różnego rodzaju do zdrowia służących. Dopiero ostatniemi czasy sława ich rozchodzić się zaczęła, gdy sam rząd przyczyniać się zaczął z tem, co z dobrem ogółu być tylko mogło.

I w rzeczy samej zaprowadzając kąpiele, mianował stałego doktora ku pomocy dla zjeżdżających się gości, ułatwił komunikacyę budując gościńce i drogi w miejscach dawniej nieprzestępnych, i przyczyniając się do wszystkiego, co tylko może być z wygodą dla przyjezdnych. Truskawiec wkrótce, da Bóg, wyrówna zakładom podobnym za granicą, zwłaszcza że taka okolica górska mało gdzie tak piękna.

Jak zwykle używali ludzie wód Truskawieckich przed tem na domysł, mało się troszcząc, na jakie słabości służą; sami lekarze nie mogli pewnej podawać rady, nie mając dokładnej tych wód analizy. Wprawdzie analiza u źródła Maryi w Truskawcu w r. 1835, przez p. Teodora Torosiewicza, znanego u nas chemika i biegłego aptekarza, podała niezawodne i sprawdzone normy w postępowaniu dla lekarzy; ale pozostawały jeszcze inne do rozpoznania źródła, chcąc wodom Truskawieckim tę zjednać sławę, na jaką zasługiwały.

Ministeryum nasze pragnąc to uskutecznić, zawezwało doktora Gustawa A. Wolfa, profesora chemii przy tutejszym uniwersytecie, i dając mu polecenie, nakazało ścisłą analizę źródła Zofii o ćwierć mili koło Truskawca, które słynie najbardziej ze skuteczności wód swoich.

Ile nam wiadomo, uiścił się doktor Gustaw A. Wolf całe z polecenia danego; cały elaborat odszedł już do ministeryum, a analiza podjęta okazała, że wody Truskawieckie równają się wielce z wodami w Kissingen, słynącemi pod nazwą: Rakocy, Pandur i Maxbrunn.

(Wiadomości z prowincyi.) Donoszą nam znowu dwa nieszczęsne wypadki. Dnia 1. b. m. zasypała ziemia na przemyskiem przedmieściu Zasaniu w tak zwanej Szajbówce dwoje ludzi mężczyznę i kobietę, zatrudnionych przy budowaniu kolei żelaznej. Kilku innych robotników pospieszyło niezwłocznie na ratunek, ale warstwa ziemi tak była gruba, że dopiero po trzech kwadransach wydobyto nieszczęśliwych, i oboje byli już uduszeni.

Inny wypadek wydarzył się w Chorobrowie, w obwodzie żółkiewskim. Dziecię tamtejszego włościanina, Ilnata P. wpadło przez nieostrożność w studnię i utonęło.

(Na kongres statystyczny) w tym roku zwołali się uczeni do Londynu. Komisya chcąc się naradzić nad potrzebnemi przygotowaniami, obradowała 18. b. m. pod przewodnictwem prezydenta handlowego p. Milner Gibson. Posiedzenia kongresu odbywać się będą od 16. do 21. na przyszły miesiąc w Somersethouse. Lord Brougham, lord Shaftesbury, lord Stanhope, lord Stanley, mr. Kutt i mr. Graham mają być zaproszeni, by objąć dyrekcyę 6 sekcyi. Jakie dalsze poczynają się kroki, by uprzyjemnić gościom pobyt w Londynie, nie udecydował jeszcze wydział, lord-major tylko wyraził nadzieję przyjmowania zacnych gości w Mansionhouse.

Główny Redaktor *M. Szrzeniawa Sartyni.* Z c. k. galic. drukarni rządowej.